

Dosarul nr. 3rh-64/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Guzun, G. Dașchevici, A. Bostan)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud.: T. Chișca-Doneva, V. Burduh, N. Vascan)

Î N C H E I E R E

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea cu Răspundere Limitată „Smad-Grup” împotriva Serviciului Fiscal de
Stat cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin
care s-a declarat inadmisibil recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat,

c o n s t a t ă :

La 12 iunie 2019 SRL „Smad-Grup” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea deciziei Serviciului Fiscal
de Stat nr. 3 din 17 aprilie 2019 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale
comise de SRL „Smad-Grup” și anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 163
din 30 mai 2019.

Prin hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,
acțiunea depusă de SRL „Smad-Grup” a fost respinsă ca neîntemeiată
(f.d.107- 116 vol. I).

La 21 februarie 2020 SRL „Smad-Grup” în proces de insolvență, reprezentată
de avocatul Maria Canișcev, a depus apel, iar la 14 august 2020 a prezentat
motivarea apelului împotriva hotărârii din 18 februarie 2020 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei
instanțe, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii (f.d.106, 125-138,
Vol.I).

La 20 august 2020 SRL „Smad-Grup” în proces de insolvență, reprezentată
de Administratorul Autorizat Igor Bulgaru a depus cerere de apel împotriva
primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de admitere
a acțiunii (f.d.140-146, Vol.I)

Prin decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea
din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă
decizie, prin care acțiunea înaintată de SRL „Smad-Grup” a fost admisă și au fost
anulate deciziile Serviciului Fiscal de Stat nr. 3 din 17 aprilie 2019, asupra cazului

de încălcare a legislației fiscale comisă de SRL „Smad-Grup” și nr. 163 din 30 mai 2019.

La 02 decembrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.64, Vol.II).

Iar, la data de 29 ianuarie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a depus motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii, prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe (f.d.70-90, Vol.II).

Prin încheierea din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat s-a declarat inadmisibil (f.d.97-101, Vol.II).

La 18 iunie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de revizuire a încheierii din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat anularea încheierii nominalizate, examinarea recursului cu casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii privind menținerea hotărârii primei instanțe.

Serviciul Fiscal de Stat a depus cererea de revizuire în baza prevederilor art.446 alin. (1), art.449 lit. b) din Codul de procedură civilă, menționând că consideră încheierea supusă revizuirii neîntemeiată și prematură, emisă cu încălcarea prevederilor Codului administrativ și ale Codului de procedură civilă în perioada când termenul de atac nu a început să curgă, astfel împiedicând revizuentul să beneficieze de acces liber la justiție, precum și de o examinare eficientă a cererii sale de recurs.

În susținerea argumentelor invocate, revizuentul a relatat că 02 decembrie 2020 a depus recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, conform prevederilor art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

La 28 decembrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul poștei electronice a recepționat decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2020 nesemnată și fără ștampila instanței de judecată, fiind înregistrată de către Serviciul Fiscal de Stat cu nr.12705-A din 29 decembrie 2020, care a fost expediată de pe adresa electronică a greșierului instanței judecătorești, dar nu de pe adresa oficială a instanței de apel.

În acest context, revizuentul a precizat că decizia motivată și semnată a instanței de apel din 25 noiembrie 2020 nu a fost remisă Serviciului Fiscal de Stat nici până în prezent.

În continuare, a relevat prevederile art.245 alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Astfel, întru evitarea încălcării termenului de depunere a motivării recursului, stabilit de art.245 alin.(2) din Codul administrativ, Serviciul Fiscal de Stat a depus preventiv, motivarea recursului la 29 ianuarie 2021, în același timp așteptând recepționarea de la Curtea de Apel Chișinău a deciziei motivate cu semnăturile judecătorilor și/sau ștampila instanței judecătorești.

Revizuentul a mai indicat că Curtea Supremă de Justiție, prin încheierea din 24 februarie 2021, a declarat inadmisibil recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău din motivul încălcării art.246 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ, și anume prezentării motivării recursului după expirarea termenului prevăzut cu o zi.

Revizuentul consideră prematură soluția instanței de recurs, deoarece în opinia

sa nu au fost elucidate și examinate toate circumstanțele cauzei.

Aici, Serviciul Fiscal de Stat a invocat prevederile art.236 alin. (7) din Codul de procedură civilă, potrivit căroră dacă unul dintre judecătorii completului de judecată este în imposibilitatea de a semna hotărîrea integrală, în locul lui semnează președintele ședinței, iar dacă și acesta este în imposibilitatea de a semna, în locul lui semnează președintele instanței de judecată. În toate cazurile, pe hotărîre va fi menționată cauza imposibilității de a semna..

În continuare, revizuentul a notat că în cazul transmiterii documentului în format electronic, acesta urmează să corespundă cerințelor față de documentul electronic, prevăzute de art. 15 lit. b), c) din Legea nr. 91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, conform căroră documentul electronic trebuie să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice ce corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului.

La caz, decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2020 parvenită la adresa electronică mail@sfs.md, nu corespunde cerințelor legale stabilite pentru un document electronic, deoarece pe aceasta lipsea semnătura electronică.

Mai mult, aceasta nu conținea nici semnătura olografă, fiind un document scanat în format „pdf”, astfel, neputând fi considerată un act administrativ autentificat și valabil.

În contextul celor expuse, Serviciul Fiscal de Stat consideră că termenul de depunere a motivării recursului, prevăzut de art.245 alin.(2) din Codul administrativ, nu poate fi considerat încălcat, deoarece nu a fost respectată condiția începerii curgerii acestuia, și anume notificarea deciziei motivate autentificate a Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2020.

Relevând dispozițiile art.114 din Codul administrativ, conform căroră dacă o notificare a înscrisului, care îndeplinește condițiile de formă, nu poate fi probată sau dacă înscrisul a ajuns cu încălcarea prevederilor obligatorii de notificare, atunci acesta se consideră notificat din momentul în care într-adevăr a ajuns la persoana care urma să fie notificată, Serviciul Fiscal de Stat a menționat că în speță, în condițiile în care actul judecătoresc neautentificat prin semnătură, expediat la 28 decembrie 2020 se consideră nul, iar decizia semnată nu a fost remisă până în prezent, termenul de depunere a motivării recursului prevăzut de lege, nu poate fi calculat din data de 28 decembrie 2020, or, acesta de fapt nu a început să curgă, întrucât începerea curgerii termenului constituie data notificării deciziei autentificate.

Prin urmare, revizuentul a precizat că a luat cunoștință de decizia instanței de apel la data de 29 martie 2021, prin intermediul cancelariei Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, fapt ce se confirmă prin mențiunea din dosar.

Serviciul Fiscal de Stat consideră că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe/fapte esențiale ale cauzei, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, și anume faptul neexpedierii în adresa sa a deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău semnate în modul stabilit de lege, ceea ce conform art.449 lit.b) Cod de procedură civilă, constituie temei de depunere a prezentei cereri de revizuire.

Astfel, revizuentul a susținut că la caz sunt aplicabile prevederile art.114 din

Codul administrativ, iar termenul pentru depunerea motivării recursului, stabilit de art.245 alin. (2) Cod administrativ, urmează a fi calculat din data de 29 martie 2021, dată la care a luat cunoștință de decizia instanței de apel.

De altfel, revizuentul a subliniat că a depus motivarea recursului la 05 aprilie 2021, motiv din care consideră că, prin emiterea încheierii de inadmisibilitate a recursului depus de către Serviciul Fiscal de Stat din 24 februarie 2021 Curtea Supremă de Justiție a admis o eroare de drept, îngrădind dreptul recurentului la accesul liber la justiție, garantat de art.6 parag. 1 CEDO și examinarea efectivă a cererii de recurs.

Prin referința depusă la 12 iulie 2021 de Lichidatorul procedurii falimentului al SRL „Smad-Grup”, Administratorul autorizat Igor Bulgaru a solicitat respingerea cererii de revizuire depuse de Serviciul Fiscal de Stat.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat, urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, în conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Totodată, în conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege.

Iar, în temeiul art. 446 Cod de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

La acest capitol, instanța de revizuire menționează că conform art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Iar, conform art. 247 al aceluiași cod, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Revizuirea urmează a fi examinată fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul judiciar decide inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, niciun participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, mutatis mutandis,

Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, Eriksson vs Suedia, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, Põnkä vs Estonia, 8 noiembrie 2016, parag.33 – 34).

Drept circumstanță importantă pentru depunerea cererii de revizuire, Serviciul Fiscal de Stat a invocat faptul că la 29 martie 2021, studiind materialele prezentei cauze a constatat că Curtea de Apel Chișinău nu a expediat decizia din 25 noiembrie 2020 în adresa sa, așa cum a stabilit Curtea Supremă de Justiție în încheierea supusă revizuirii. Or, documentul electronic expediat de instanța de apel la 28 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice la adresa de e-mail al recurentului-revizuent, nu poate fi catalogat decât un document scanat în format „pdf”, dar nu un act administrativ autentificat și valabil, în condițiile în care acesta nu era semnat cu semnătură electronică sau olografă.

Aici instanța de revizuire relevă următoarele.

Conform art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Articolul 96 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Din actele și lucrările cauzei rezultă cert că Curtea de Apel Chișinău a adoptat decizia contestată la 25 noiembrie 2020. Această a fost expediată Serviciului Fiscal de Stat, la 28 decembrie 2020, ora 18:05, prin intermediul poștei electronice, la adresa electronică mail@sfs.md (f.d. 66, vol. II). În acest sens, instanța de revizuire învederează că adresa respectivă a fost indicată în antetul cererilor adresate instanțelor de judecată de către Serviciul Fiscal de Stat, fapt care atestă că acesta și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

Prin urmare, termenul de 30 zile de prezentare a motivării recursului a început să curgă din 29 decembrie 2020, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei instanței de apel, care a expirat la 27 ianuarie 2021, aceasta fiind ultima zi de prezentare a motivării recursului.

Aici, instanța de revizuire subliniază că în cererea de recurs depusă la 29 ianuarie 2021, Serviciul Fiscal de Stat însuși a indicat că a recepționat decizia motivată din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, care a fost înregistrată la Serviciul Fiscal de Stat la data de 29 decembrie 2020, potrivit ștampilei de intrare cu nr. 12705-A (f.d.70, Vol.II). Iar, la cererea de revizuire a anexat extrasul din poșta electronică a scrisorii de expediere a deciziei motivate din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, pe care a fost aplicată ștampila instituției, ce confirmă faptul recepționării la data de 29 decembrie 2020 a deciziei contestate și înregistrarea acesteia cu numărul de intrare 12705-A.

La acest capitol, instanța de revizuire relevă că chiar și în cazul în care recurentul a luat cunoștință de decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău la data de 29 decembrie 2020, termenul limită pentru prezentarea motivării

recursului a expirat la data de 28 ianuarie 2021, iar motivarea recursului a fost prezentată de către Serviciul Fiscal de Stat la 29 ianuarie 2021, adică după expirarea termenului stabilit de art. 245 alin. (2) Cod administrativ.

În atare circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, Serviciul Fiscal de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, la 29 ianuarie 2021 (f.d. 70-90, Vol.II), cu depășirea termenului de 30 de zile.

Pe cale de consecință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, motivarea recursului prezentată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu se încadrează în termenul de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel – 28 decembrie 2020, ceea ce în conformitate cu art.246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, constituie temei de a declara recursul inadmisibil.

La caz, Serviciul Fiscal de Stat a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art.245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Mai mult, Serviciul Fiscal de Stat, fiind cel interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, și anume să prezinte motivarea recursului în termenul stabilit de art. 245 alin. (2) Cod administrativ.

Pe cale de consecință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, deși Serviciul Fiscal de Stat a invocat că a luat cunoștință de decizia motivată a instanței de apel, abia la 29 martie 2021, instanța de revizuire decelează că actele și lucrările cauzei atestă cert că aceasta a fost expediată Serviciului Fiscal de Stat, la 28 decembrie 2020, ora 18:05, prin intermediul poștei electronice, la adresa electronică mail@sfs.md (f.d. 66, vol. II).

Sub acest, aspect, instanța de revizie precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătorec. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Prin urmare, luând în considerare lipsa acestor mențiuni, extrasul atașat la materialele cauzei de către reprezentantul instanței de apel demonstrează

incontestabil că decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost transmisă spre cunoștință Serviciului Fiscal de Stat și se încadrează în rigorile art.96 alin. (1) din Codul administrativ.

Din aceste raționamente, instanța de revizuire notează că argumentul revizuentului că a luat cunoștință de decizia contestă abia la 29 martie 2021, nu este întemeiat. În plus, faptul că instanța de apel nu l-a informat pe recurent prin aviz de recepție, corespunde scopului unei bune – administrări a justiției, și anume, prin transmiterea unui mesaj electronic a fost urmărit interesul public al economiei de resurse financiare și eficienței (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 26 aprilie 2018, parag. 63 sau nr. 7 din 19 martie 2019, parag. 39).

Mai mult, decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web a instanței de apel la data de 28 decembrie 2020. Respectiv, Serviciul Fiscal de Stat a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu decizia instanței de apel de pe portalul instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus-menționată, instanța de recurs precizează că, această modalitate este prevăzută expres în pct. 7 și 8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017.

Conform acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la data de 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar.

Conform pct. 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Totuși, instanța de revizuire evidențiază că, orice risc de eșec tehnic în transmiterea documentelor prin această metodă, care este demonstrată, ar trebui să fie suportat de autoritatea care a efectuat acțiuni de acest gen.

Cu titlu subsidiar, instanța de revizuire notează că, conform unei jurisprudențe constante, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție pentru o bună administrare a justiției. De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, care este aplicată din 01 iunie 2018. Or, după modificări, art. 389 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că, nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus și, anume, că, la data de 28 decembrie 2020 a fost plasată decizia Curții de Apel Chișinău pe pagina web sus-citată.

Un raționament aparte al instanței în susținerea soluției sale constă în faptul că,

Serviciul Fiscal de Stat este o instituție, care dispune de direcție juridică, în care activează persoane cu studii juridice și sunt în măsură să cunoască că, toate hotărârile judecătorești, cu excepțiile prevăzute de Regulamentul sus-citat, sunt publicate pe portalul instanțelor de judecată. La fel, acesta a cunoscut cerințele art. 245 Cod administrativ și modalitatea de publicare a hotărârilor, iar, după caz, trebuia să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate.

Astfel, decizia integrală a instanței de apel a fost comunicată părților la 28 decembrie 2020, dată la care a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău și expediată prin intermediul poștei electronice, iar recurentul a depus motivarea recursului abia la 29 ianuarie 2021, depășind astfel termenul de 30 de zile stabilit de lege.

La caz, se reține că, în hotărârea *Gurzhyy versus Ucraina* (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, recurentul nu a întreprins acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel din 25 noiembrie 2020 până la momentul prezentării motivării recursului.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de revizuire subliniază că, instanța de apel a publicat în mod eficient decizia din 25 noiembrie 2020, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că, recurentul nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele admiterii apelului depus de SRL „Smad-Grup” (cauza *Karakutsya versus Ucraina*, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

Instanța de judecată consideră că, nerespectarea termenului de depunere a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul recurentului.

În aceeași ordine de idei, instanța de revizuire relevă că, situații similare au fost deja examinate în hotărârile *Popov versus Moldova* (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), *Melnic versus Moldova* (14 noiembrie 2006, parag. 40 și 41) sau *Dacia SRL versus Moldova* (18 martie 2008, parag. 77), în care s-a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

De altfel, Serviciul Fiscal de Stat în cererea de revizuire recunoaște că deși a recepționat la 28 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice copia deciziei instanței de apel, a așteptat recepționarea acesteia pe hârtie cu semnăturile judecătorilor și ștampila instanței de judecată.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, la caz, probele și argumentele prezentate de revizuent, în susținerea cererii de revizuire nu pot fi reținute și urmează a fi respinse, deoarece acestea sunt irelevante și în contradicție cu cele menționate mai sus.

Astfel, aspectele invocate în cererea de revizuire reflectă caracterul unor critici,

prin care se urmărește retractarea unui act de dispoziție judecătorească, revizuentul exprimându-și nemulțumirea față de soluția conținută în încheierea din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a declarat inadmisibil recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, iar competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul *Brumărescu contra României*).

Principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare.

O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cazul *Roșca contra Moldovei*).

Prin urmare, instanța de revizuire relevă că admiterea cererii de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție în condițiile în care a fost formulată ar încălca principiul securității raporturilor juridice și ar duce inevitabil la violarea art.6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană cu mai multe ocazii a menționat că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6§1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România*, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate de Serviciul Fiscal de Stat în cererea de revizuire depusă împotriva încheierii din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 195, 230 Cod administrativ, art. 270, 446 în coroborare cu art.448, 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Smad-Grup” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan

Dosarul nr. 3rh-64/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Guzun, G. Dașchevici, A. Bostan)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud.: T. Chișca-Doneva, V. Burduh, N. Vascan)

Î N C H E I E R E

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând cererea de încetare a procesului depusă de Lichidatorul procedurii falimentului al Societății cu Răspundere Limitată „Smad-Grup”, Administratorul autorizat Igor Bulgaru,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Smad-Grup” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 12 iunie 2019 SRL „Smad-Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 3 din 17 aprilie 2019 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comise de SRL „Smad-Grup” și anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 163 din 30 mai 2019.

Prin hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de SRL „Smad-Grup” a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.107- 116 vol. I).

La 21 februarie 2020 SRL „Smad-Grup” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Maria Canișcev, a depus apel, iar la 14 august 2020 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii (f.d.106, 125-138, Vol.I).

La 20 august 2020 SRL „Smad-Grup” în proces de insolabilitate, reprezentată de Administratorul Autorizat Igor Bulgaru a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.140-146, Vol.I)

Prin decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care acțiunea înaintată de SRL „Smad-Grup” a fost admisă și au fost anulate deciziile Serviciului Fiscal de Stat nr. 3 din 17 aprilie 2019, asupra cazului

de încălcare a legislației fiscale comisă de SRL „Smad-Grup” și nr. 163 din 30 mai 2019.

La 02 decembrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.64, Vol.II).

Iar, la data de 29 ianuarie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a depus motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii, prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe (f.d.70-90, Vol.II).

Prin încheierea din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat s-a declarat inadmisibil (f.d.97-101, Vol.II).

La 18 iunie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de revizuire a încheierii din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat anularea încheierii nominalizate, examinarea recursului cu casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii privind menținerea hotărârii primei instanțe.

La 09 iulie 2021 Lichidatorul procedurii falimentului al SRL „Smad-Grup”, Administratorul autorizat Igor Bulgaru a depus cerere, prin care a solicitat încetarea cauzei la cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție.

În susținerea cererii înaintate, Lichidatorul procedurii falimentului al SRL „Smad-Grup”, Administratorul autorizat Igor Bulgaru a relatat că la 14 aprilie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Central a emis hotărârea nr. 2i-452/2019, prin care s-a aprobat raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare al SRL „Smad-Grup”. S-a încetat procesul insolvabilității și procedura falimentului în privința SRL „Smad-Grup”. S-au considerat stinse creanțele creditorilor față de debitorul SRL „Smad-Grup”.

S-a radiat debitorul SRL „Smad- Grup”, IDNO: 1010600041856, cu sediul în mun. Chișinău, str. Petricani, 21/1 din Registrul de stat al persoanelor juridice ținut de Agenția Servicii Publice(succesor al Camerei Înregistrării de Stat).

Hotărârea nominalizată a intrat în vigoare, a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 117-121 (7827-7831) din 14 mai 2021 și executată integral.

La 28 aprilie 2021, IP „Agenția Servicii Publice” a emis decizia privind radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice a SRL „Smad-Grup”, IDNO: 1010600041856 din 03 decembrie 2010.

Făcând trimitere la prevederile art. 171 alin. (1), art. 176 alin. (1), art. 223, 265 Cod civil, art. 1 alin. (1) și art. 135 alin. (6) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, Lichidatorul procedurii falimentului al SRL „Smad-Grup”, Administratorul autorizat Igor Bulgaru a relevat că efectul legal al închiderii procedurii de lichidare și radierii societății din registrul comerțului, îl constituie pierderea personalității juridice și implicit atributele acesteia: capacitatea de folosință, de exercițiu și patrimoniu.

Astfel, prin normele sus citate s-a stabilit regula generală ce se aplică în cazul încetării procesului de insolvabilitate intentat față de persoană juridică, și anume: odată cu încetarea procesului și radierea persoanei din Registrul persoanelor juridice, întreprinderea își pierde capacitatea de folosință și nu mai există, iar toate datoriile și creanțele acesteia se consideră stinse.

Totodată, a enunțat că prin prisma prevederilor art. 448 Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă

prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Prin urmare, consideră necesar de a specifica că încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.

Așadar, prin încheierea nr. 3ra-222/2124 din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție supusă revizuirii de către Serviciul Fiscal de Stat, instanța de recurs nu s-a expus asupra fondului recursului, respectiv, nici a cauzei.

Iar, din considerentele enunțate, cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, deoarece încheierea nr. 3ra- 222/2124 din 24 februarie 2021 nu se supune revizuirii.

Examinând materialele dosarului, precum și argumentele invocate în cererea privind încetarea procesului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de încetare a procesului depusă de Lichidatorul procedurii falimentului al SRL „Smad-Grup”, Administratorul autorizat Igor Bulgaru, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Iar, în conformitate cu art. 265 lit. c) și g) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care: reclamantul a renunțat la acțiune, renunțul fiind admis de instanță; reclamantului și/sau pârâtului îi lipsește capacitatea de folosință, cu excepția cazurilor prevăzute la art.59 alin.(2).

În corespundere cu art. 445 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art.265 și 267.

Potrivit art. 446 Cod de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Din materialele cauzei rezultă că la 12 iunie 2019 SRL „Smad-Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 3 din 17 aprilie 2019 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comise de SRL „Smad-Grup” și anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 163 din 30 mai 2019.

Prin hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de SRL „Smad-Grup” a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.107- 116 vol. I).

Prin decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă

decizie, prin care acțiunea înaintată de SRL „Smad-Grup” a fost admisă și au fost anulate deciziile Serviciului Fiscal de Stat nr. 3 din 17 aprilie 2019, asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comisă de SRL „Smad-Grup” și nr. 163 din 30 mai 2019.

La 02 decembrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.64, Vol.II).

Iar, la data de 29 ianuarie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a depus motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii, prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe (f.d.70-90, Vol.II).

Prin încheierea din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat s-a declarat inadmisibil (f.d.97-101, Vol.II).

La 18 iunie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de revizuire a încheierii din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat anularea încheierii nominalizate, examinarea recursului cu casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii privind menținerea hotărârii primei instanțe.

Respectiv, având în vedere că la caz, instanța de recurs, prin încheierea irevocabilă din 24 februarie 2021, care în condițiile legii nu poate fi supusă revizuirii, nu s-a expus asupra fondului cauzei, ci a verificat doar existența temeiurilor de admisibilitate a recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat, cererea de încetare a procesului depusă de Lichidatorul procedurii falimentului al SRL „Smad-Grup”, Administratorul autorizat Igor Bulgaru nu poate fi admisă, respectiv, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 195, 230 Cod administrativ, art. 265, 270, 445, 446 Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea de încetare a procesului depusă de Lichidatorul procedurii falimentului al Societății cu Răspundere Limitată „Smad-Grup”, Administratorul autorizat Igor Bulgaru, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Smad-Grup” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan